

Resultater fra registreringsnettet 2012 i vinterhvede

Se udviklingen af skadegørere i vinterhvede i planteavlskonsulenternes registreringsnet 2012.

Resumé

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Angrebsudviklingen af skadegørere i vinterhvede er fulgt igen i 2012 i planteavlskonsulenternes registreringsnet. Septoria og meldug var de dominerende skadegørere, ligesom der i juli udviklede sig kraftige angreb af bladlus i en del marker.

Angrebene af Septoria var moderate til kraftige. Der var meget stor variation i angrebsgraden som følge af nedbørsforholdene og sortsvalget. Mest Septoria blev fundet i Hereford. Angrebene af meldug var moderate til kraftige. Mindst meldug blev fundet i Tabasco. Angrebene af hvedebladplet i pløjede marker var svage. Sidste bedømmelse i registreringsnettet blev foretaget 2 -3. juli.

Fra praksis blev de første meldinger om angreb af hvedebladplet i pløjede marker modtaget fra omkring uge 28, hvilket var 1-2 uger senere end årets før, ligesom angrebene var mindre udbredte og meget svagere i 2012. Angrebene af gulrust var mere udbredt end normalt, men må samlet set alligevel betegnes som svage til moderate. Mindst gulrust blev fundet i Mariboss. Angrebene af brunrust var meget svage.

Angrebene af bladlus var overvejende svage til moderate i juni, men i juli udviklede der sig kraftige angreb i mange marker.

Baggrund

Detaljerede data er i vækstsæsonen løbende vist på [LandbrugsInfo](#) og [Landmand.dk](#). Nedenfor gives et kort sammendrag af resultaterne. Bedømmelserne er både foretaget i ubehandlede forsøgsparceller og i marker (både svampebehandlede og ikke svampebehandlede), hvor planteavlskonsulenterne alligevel kom i forbindelse med markbesøg. I forsøgene er der således bedømt på de samme lokaliteter uge efter uge, mens der er bedømt i forskellige marker fra uge til uge.

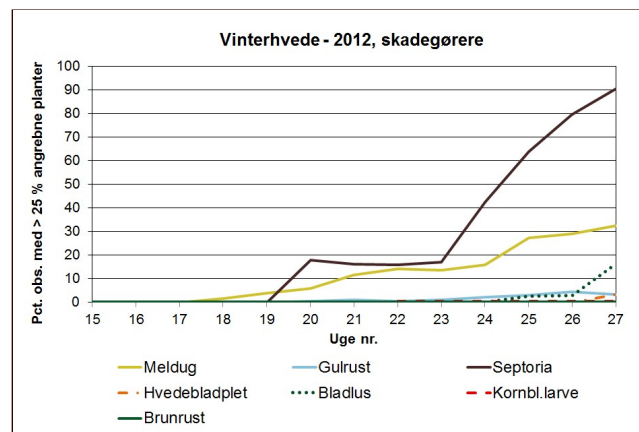
I det følgende er kun vist data fra ubehandlede forsøg for at kunne sammenligne angrebsgraderne med tidligere år. I forsøgene er der bedømt i ubehandlede parceller på ca. 30 lokaliteter i 4-7 sorter pr. forsøg (i alt ca. 200 observationer). Der er bedømt i følgende sorter: Frument, Hereford, Jensen, Mariboss, Tabasco, Timaru og Tuareg. Der er hovedsageligt bedømt i sorter, som er udbredt i dyrkningen. Forskelle i angrebsniveau for svampesygdomme fra år til år er derfor også påvirket af de valgte sorter i registreringsnettet.

De fundne angreb er blevet sammenholdt med de vejledende bekæmpelsestærskler i Planteværn Online, således at der for meldug, gulrust, brunrust og bladlus egentligt kunne angives et bekæmpelsesbehov i de forskellige sorter. Til at fastlægge behovet for Septoria-bekæmpelse blev der vist et Danmarkskort med nedbørsdata.

Nedenfor ses et sammendrag af resultaterne. Angreb af svampesygdomme er bedømt som procent angrebne planter. Før vækststadium 32 bedømmes på hele planten, og derefter bedømmes på de tre øverste fuldt udviklede blade. Bedømmelsesmetoden kan medføre, at angrebsstyrken tilsyneladende "falder" omkring vækststadium 32. Fra og med vækststadium 45 bedømmes yderligere procent dækning på hvert af de to øverste blade. Sidstnævnte bedømmelser er kun undtagelsesvis vist i figurene. Angreb af bladlus og kornbladbiller er bedømt som procent strå med bladlus/larver. Bedømmelse af Septoria er først begyndt omkring vækststadium 37. Skadedyr er kun registreret i én sort pr. lokalitet.

I figur 1 ses angrebsudviklingen af skadegørere i vinterhvede i 2012. Det fremgår, at Septoria og meldug var de dominerende skadegørere.

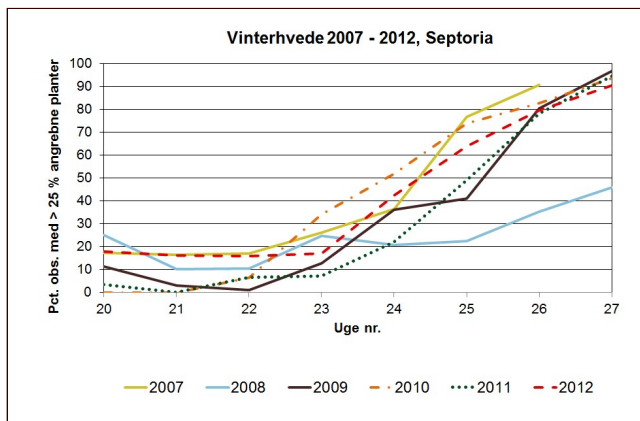
I 2012 er der for første gang foretaget bedømmelser af angreb af **hvedebladplet** også i pløjede marker. Baggrunden herfor er, at hvedebladplet i 2011 bredte sig fra omkring 1. juli og løbende i juli i mange hvedemarker over hele landet i både i pløjede og upløjede marker, hvilket var usædvanligt. Normalt ses betydende angreb af hvedebladplet kun ved reduceret jordbearbejdning og samtidig forfrugt hvede, fordi svampen overlever på planterester af hvede. Det fremgår af figur 1, at angrebene af hvedebladplet i pløjede marker var svage. Sidste bedømmelse i registreringsnettet blev foretaget 2 -3. juli. Fra praksis blev de første meldinger om angreb af hvedebladplet i pløjede marker modtaget fra omkring uge 28, hvilket var 1-2 uger senere end årets før, ligesom angrebene var mindre udbredte og meget svagere i 2012. I upløjede marker med forfrugt hvede var der flere steder kraftige angreb af hvedebladplet.

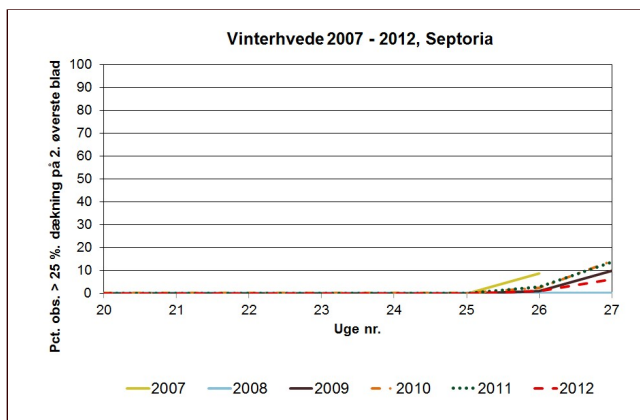
Figur 1. Udviklingen af skadegørere i vinterhvede i registreringsnettet 2012. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

I figur 2 og 3 er angrebene af **Septoria** (hvedegråplet) sammenlignet med tidligere år. I figur 3 er vist procent observationer med over 25 pct. dækning af Septoria på 2. øverste blad. Det fremgår, at angrebene var moderate til kraftige. Der var meget stor variation i angrebsgraden som følge af nedbørsforholdene og sortsvalget. Mest Septoria blev fundet i Hereford. Se figur 5. Vær opmærksom på, at der er vist procent observationer med

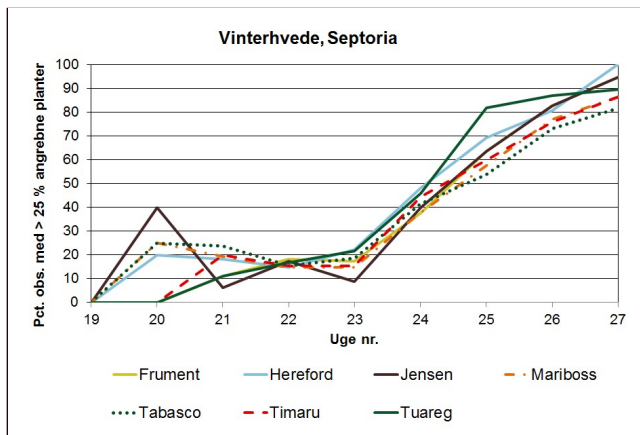
over 25 procent dækning på 2. øverste blad.

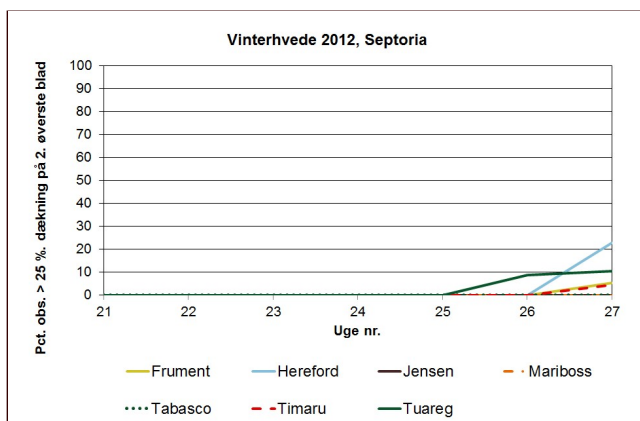
Figur 2. Udviklingen af Septoria i de seneste seks år i registreringsnettet. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

Figur 3. Udviklingen af Septoria i de seneste seks år i registreringsnettet. Pct. observationer med over 25 pct. dækning på 2. øverste blad er angivet.

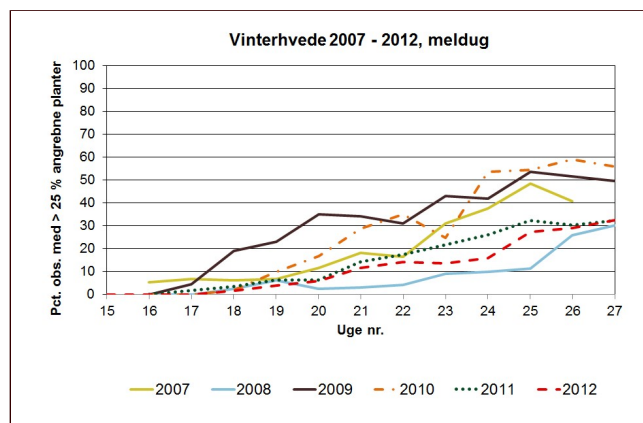
Figur 4. Udviklingen af Septoria i forskellige sorter i 2012. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

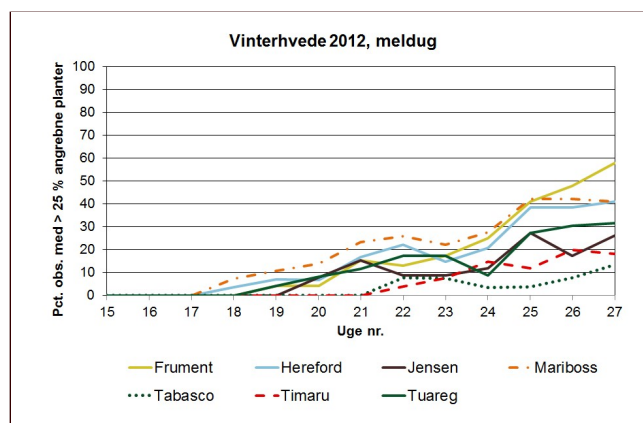
Figur 5. Udviklingen af Septoria i forskellige sorter i 2012.

Pct. observationer med over 25 pct. dækning på 2. øverste blad er angivet.

Af figur 6 og 7 fremgår, at angrebene af **meldug** var moderate til kraftige. Mest meldug blev fundet i Frument, Mariboss og Hereford, men der blev fundet tilfælde af meget meldug i de fleste sorter. Mindst meldug blev fundet i Tabasco.

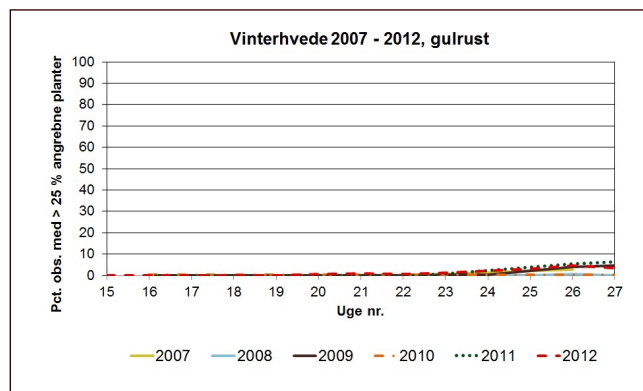
Figur 6. Udviklingen af meldug i de seneste seks år i registreringsnettet. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

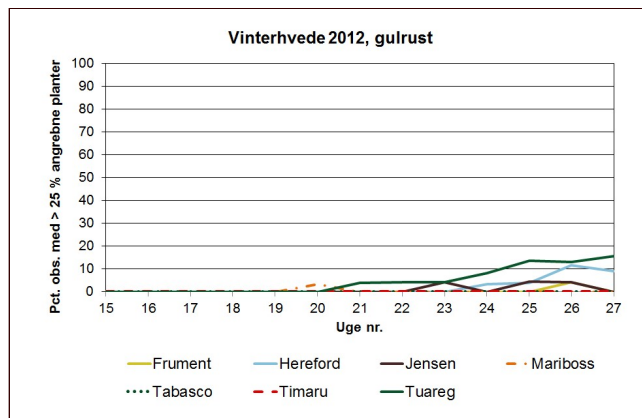
Figur 7. Udviklingen af meldug i forskellige hvedesorter i registreringsnettet 2012. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

Angrebene af **gulrust** var mere udbredt end normalt, men må samlet set alligevel betegnes som svage til moderate. Der blev medio juni eksempelvis fundet gulrust i 10-15 procent af de ubehandlede marker. Der blev fundet tilfælde af angreb i de fleste sorter i registreringsnettet, men angrebsstyrken i de enkelte sorter varierede og færrest tilfælde af angreb blev fundet i Mariboss. Se figur 8-9.

I mange vårhvedesorter blev der også fundet gulrust.

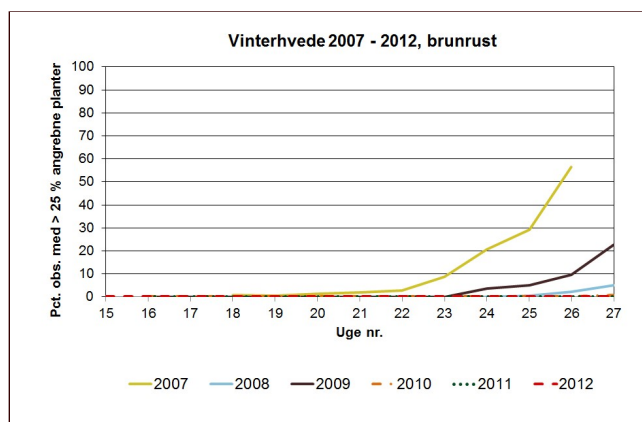

Figur 8. Udviklingen af gulrust i de seneste seks år i registreringsnettet. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

Figur 9. Udviklingen af gulrust i forskellige hvedesorter i registreringsnettet 2012. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

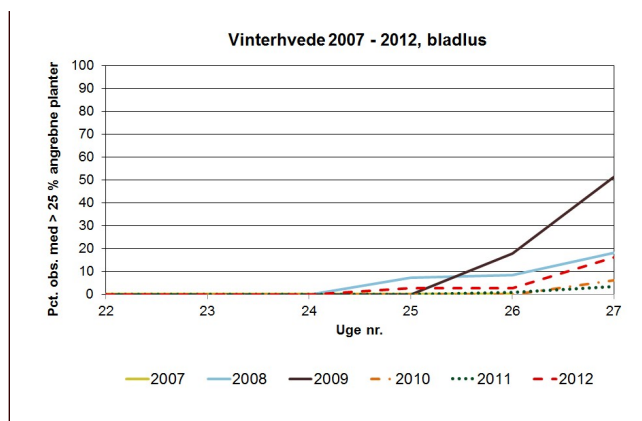
Angrebene af **brunrust** var meget svage. Se figur 10.

Figur 10. Udviklingen af brunrust i de seneste seks år i registreringsnettet. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

Aksfusarium var som følge af det fugtige vejr omkring blomstring mere udbredt end normalt. Angreb af aksfusarium bedømmes ikke i registreringsnettet.

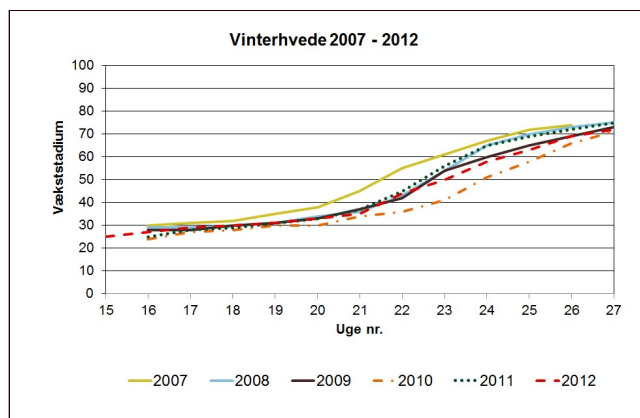
Angrebene af **bladlus** var overvejende svage til moderate i juni, men i juli udviklede der sig kraftige angreb i mange marker. I figur 11 er angrebsudviklingen sammenlignet med tidligere år.

Figur 11. Udviklingen af bladlus i de seneste seks år i registreringsnettet. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

Angrebene af **kornbladbillelarver** var svage.

I figur 12 er **hvedens udvikling** i 2012 sammenlignet med tidligere år. Det fremgår, at hveden udviklede sig lidt langsommere end i flere af de foregående år.

Figur 12. Udviklingen i vækststadier i hvede i de seneste seks år i registreringsnettet.

Det er muligt at downloade alle [baggrundstal og figurer](#) i et Excel regneark.